

Staar (cataract)

- Wazig zien
- Minder kleur zien
- Minder contrast zien

Oog en Welzijn
vertrouwde zorg dichtbij

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Vorbereiding in de kliniek	4
De dag van de operatie	9
Na de operatie	11
Herstel	12

Inleiding

U komt in aanmerking voor een cataractoperatie (staaroperatie). Wat houdt dit in en wat betekent dit voor u als patiënt? In dit boekje proberen we zo zorgvuldig mogelijk uit te leggen wat er gaat gebeuren en hoe u zelf kunt zorgen dat de ingreep en het genezingsproces zo voorspoedig mogelijk verlopen. Hiervoor is het in eerste instantie belangrijk dat u zich aan deze richtlijnen houdt.

Cataract

De oog lens is een kleine lens, in normale toestand doorzichtig, gelegen achter de pupil. De oog lens kan door verschillende oorzaken troebel worden (zoals leeftijd, ongeval of een ontsteking). Dit noemt men staar of cataract.

De functie van de oog lens is om het licht scherp en helder af te beelden op het netvlies. Vergelijk de lens van een fotocamera die zorgt voor een scherp beeld op de sensor of film van de camera. Wanneer de lens zo troebel wordt dat iemand daardoor beperkt of gehinderd wordt in de dagelijkse bezigheden of beroep, kan alleen een cataractoperatie de gezichtscherpte verbeteren. Om goed te kunnen zien is het belangrijk dat ook de rest van het oog in goede conditie verkeert. Tijdens het vooronderzoek wordt de conditie van het hele oog vastgesteld en kan een voorzichtige voorspelling van het resultaat na de operatie worden gedaan. Als de rest van het oog prima gezond is en de operatie goed slaagt, dan is een goede uitkomst te verwachten. Laat het vooronderzoek zien dat de functie van het netvlies matig is, dan zal een goed uitgevoerde operatie toch een wat minder goede uitkomst kunnen hebben. Soms is de functie van het netvlies niet vast te stellen tijdens het vooronderzoek, bijvoorbeeld als de lens door staarvorming totaal ondoorzichtig is geworden. Bij het vooronderzoek kan dan geen uitspraak worden gedaan over de kwaliteit van het netvlies. Omdat een cataractoperatie niet geheel zonder risico's is wordt door onze oogartsen ook gekeken naar uw complete gezondheidstoestand en als het nodig is met u nader besproken.

Vorbereiding in de kliniek

Lensmeting (biometrie)

Na het consult bij de oogarts komt u voorafgaande aan de operatie nog één keer terug op de polikliniek voor een lensmeting, ook wel biometrie genoemd. Deze lensmeting wordt verricht door een technisch oogheelkundig assistent. Bij voorkeur meten wij met een lichtstraal de lengte van de oogbol en de kromming van het hoornvlies. Met deze meetwaarden kan de juiste kunstlenssterkte, passend bij de afgesproken brilsterkte, worden berekend.

In een enkel geval lukt het niet om met een lichtstraal door de staar de lengte van het oog te meten, er wordt dan teruggewallen op een meting die met geluidsgolven werkt. Deze meting is iets minder nauwkeurig. Doordat deze echomethode iets minder nauwkeurig is, kan de meting tot enkele tienden van een millimeter anders uitvallen. De kans dat de uiteindelijke brilsterkte daardoor afwijkt is daarom wat groter bij de echomethode dan bij de optische methode.

Ondanks het juist berekenen en het juist plaatsen van de lens, kan er een reststerkte overblijven. Dit komt omdat alle formules slechts een benadering zijn van de bouw van het menselijk oog. Sommige ogen wijken iets meer af dan andere ogen waardoor in een aantal gevallen een brilsterkte overblijft.

1. Standaard monofocale kunstlens

Bij deze standaard monofocale kunstlens ziet u op één afstand scherp, maar alleen indien u geen cilindersterkte in het oog heeft. U heeft hierbij de keuze of u op afstand scherp wilt kunnen kijken en waarbij u voor het lezen een bril nodig heeft. Of dat uw voorkeur uitgaat naar een afwijkende brilsterkte waarbij het lezen zonder bril optimaal is en juist voor de verte een bril nodig is. De keuze hangt o.a. af van de brilsterkte vóór de operatie, van de sterkte van het andere oog en van uw eigen voorkeuren.

2. Premium monofocale torische kunstlens

Deze premium monofocale torische kunstlens heeft als doel de cilindersterkte van het oog na de operatie te verminderen zodat u nog minder brilafhankelijk bent. Toch blijft er vaak wel

een kleine restcilinder over. Bij deze lens ziet u ook op één afstand scherp. Net als bij de standaard kunstlens kan gekozen worden voor scherp zicht in de verte, of scherp zicht dichtbij. Deze lens is alleen zinvol wanneer er tijdens de lensmeting wordt vastgesteld dat u een flinke cilindersterkte heeft en wanneer u liever niet altijd een bril wil dragen.

3. Premium multifocale kunstlens

De ultramoderne premium multifocale kunstlenzen hebben als doel om zowel voor dichtbij als veraf minder afhankelijk te zijn van een bril. Bij deze lens ziet u dus op meerdere afstanden scherp. De premium multifocale kunstlens komt slechts voor een kleine groep patiënten in aanmerking. Het oog moet verder gezond zijn en deze lenzen kunnen als nadeel hebben dat ze schitteringen en halo's (kringen om lichtbronnen) veroorzaken. Dit is vooral hinderlijk bij autorijden in het donker. Onder mindere lichtomstandigheden is nog wel een lichte leesbril nodig.

4. Premium multifocale torische kunstlens

Premium multifocale lenzen zijn er ook in de torische variant. Deze lens is alleen zinvol wanneer er tijdens de lensmeting wordt vastgesteld dat u een flinke cilindersterkte heeft en wanneer u een premium multifocale lens wil.

Wat zijn de kosten van de kunstlenzen?

Oog en Welzijn heeft contracten afgesloten met alle zorgverzekeraars in Nederland. Dat wil zeggen dat verzekerde oogzorg rechtstreeks met uw zorgverzekeraar door ons wordt afgerekend. Uiteraard geldt voor onze behandelingen het wettelijk eigen risico zoals landelijk vastgesteld wordt en vermeld staat in uw verzekeringspolis.

De standaard monofocale kunstlenzen (1) vallen onder verzekerde oogzorg en hiervoor betaalt u dus geen extra kosten. Voor de Premium kunstlenzen (2, 3 en 4) monofocaal en multifocaal, met of zonder torische variant, vallen niet onder de verzekerde zorg, daarom worden de kosten voor de op maat gemaakte lens bij u in rekening gebracht. De specifieke kosten voor deze lenzen kunt u terugvinden op onze website of op

vragen bij het secretariaat. De kosten van de operatie, de handeling waarbij de lens in uw oog wordt geïmplant, vallen wel onder verzekerde oogzorg.

Wanneer u interesse heeft in de Premium kunstlenzen kunt u dit aangeven bij uw eerste afspraak in onze klinieken of tijdens de lensmeting.

Voor de multifocale lenzen, met of zonder torische variant, wordt er een extra vooronderzoek gepland om een inschatting te maken of en welk type lens bij u past. Aan dit onderzoek zijn extra kosten verbonden, die bij u in rekening worden gebracht. Mocht u overgaan tot aanschaf van een Premium kunstlens dan verrekenen wij deze kosten met het te betalen bedrag voor de kunstlens.

Wanneer tijdens de operatie blijkt dat de implementatie van een premiumlens uiteindelijk toch niet mogelijk is, kan door de operateur gekozen worden om alsnog een standaard kunstlens te planteren en vervallen de extra kosten.

Contactlenzen

Als u normaal gesproken contactlenzen draagt is het van belang dat deze enige tijd voor de lensmeting (ook wel biometrie genoemd) worden uitgelaten om een optimale meting te krijgen. De tijd verschilt per type contactlens:

Zachte lenzen:

twee weken voorafgaand aan de lensmeting uitlaten

Harde lenzen:

vier weken voorafgaand aan de lensmeting uitlaten

Nachtlenzen:

tien weken voorafgaand aan de lensmeting uitlaten

Na de lensmeting mogen de lenzen weer gebruikt worden tot één week voorafgaand aan de operatie. Vanaf dat moment laat u, in verband met een mogelijk risico op wondinfectie, **beide** contactlenzen uit.

Informatie en planning

Na de lensmeting wordt u gebeld om de operatie in te plannen. Deze afspraak krijgt u vervolgens ter bevestiging per post of per mail toegestuurd.

Mocht u na het maken van deze afspraak alsnog verhinderd zijn, dan kan een nieuwe afspraak worden gemaakt. Vanwege strakke planning kan dat wel enkele weken vertraging voor u opleveren.

Druppels

U ontvangt een recept waarmee u in uw eigen apotheek oogdruppels kunt bestellen. Deze medicatie heeft u nodig na de staaroperatie. Zorg ervoor dat u deze tijdig in huis haalt, zodat u direct na de operatie kunt beginnen met de nabehandeling (het druppelen van het oog)

Gezondheid

Voorafgaand aan de operatie krijgt u een vragenlijst over uw gezondheid. Hierop kunt u uw medicijngebruik aangeven. Voor uw eigen veiligheid is het van groot belang dat u ons correct en volledig informeert over uw medicijngebruik. Wij vragen u ook om een toestemmingsverklaring in te vullen. Dit is nodig vanuit de geldende kwaliteitseisen.

Vorbereiding thuis

Om de kans op infecties te verminderen is het van belang dat u tijdens de operatie schoon en fris bent. Daarom vragen wij u om de avond of ochtend van tevoren een bad of douche te nemen en uw haren te wassen. Ook vragen wij u om in schone kleren te verschijnen, **zonder sieraden en zonder make up**. Ook piercings in het gezicht moeten verwijderd worden.

Gebruik vanaf drie dagen voorafgaand aan de operatie geen make up. Daaronder vallen o.a. poeders, dagcrèmes, foundation, mascara en oogpotloden. Als u twijfelt: gebruik het dan niet. Het duurt enkele dagen voordat de laatste resten van make up van uw huid verdwenen zijn.

Maak ook het gebied tussen neus, wenkbrauw, oor en bovenlip zoveel mogelijk vrij van lange haren. Zo draagt u zelf bij aan een veilige operatie.

Een goed comfort draagt ook bij aan de veiligheid van een staaroperatie. Draag daarom gemakkelijk zittende kleding zonder nauwsluitende kraag. Draag uw haren niet in een knot op het achterhoofd omdat het hoofd dan niet comfortabel op de hoofdsteun kan leunen.

Draag geen gehoorapparaat aan de kant van het te opereren oog. Uw gehoorapparaat kan nat worden door spoelvoeistof. Omdat de operatie onder lokale druppelverdoving plaatsvindt, hoeft u niet nuchter te komen. Wij raden u aan om een normaal ontbijt of een lichte lunch te gebruiken zodat u zich fit voelt tijdens de operatie.

Regel een begeleider

Na de operatie zult u zich mogelijk niet zo fit voelen als normaal. Bovendien is vlak na de staaroperatie het gezichtsvermogen mogelijk nog ontregeld. Wij adviseren u om tevoren iemand te regelen die u thuis kan brengen en voor de eerste 24 uur na de operatie thuis begeleiding.

Medicijnen

Het gebruik van bloedverduuners (bijv. ascal, acetylsalicylzuur, sintrom, marcoumar) en andere medicijnen kan gewoon doorgaan, tenzij anders is geadviseerd door onze oogartsen. Heeft u de medicijnen gedurende de dag nodig neem deze dan mee naar onze kliniek op de operatiedag.

Patiënten met diabetes mellitus (ook wel suikerziekte genoemd)

Als u bekend bent met diabetes mellitus is het belangrijk dat u uw eigen medicijnschema volgt en deze ook van thuis meeneemt naar onze kliniek. Tevens is het dan wellicht raadzaam om een lunchpakketje mee te nemen op de operatiedag.

Ziekte voor de operatie

Mocht u enkele dagen vóór de ingreep ziek zijn (zoals last van koorts of griep), dan vragen wij u om ons te bellen. De arts beoordeelt dan of de operatie kan plaatsvinden. Soms is het beter om een nieuwe afspraak te maken.

Eten en drinken

Na de operatie is het raadzaam om wat te eten en te drinken, zeker als u van verder weg komt. In de wachtkamer kunt u koffie, thee en water pakken. Neem indien gewenst zelf iets te eten mee.

De dag van de operatie

Wij verwachten u in onze kliniek op het afgesproken tijdstip. U kunt ervan uitgaan dat de voorbereiding, de behandeling en de nazorg in totaal ongeveer twee uur duren.

Oogdruppels en voorbereiding

Tijdens de voorbereiding krijgt u diverse oogdruppels toegediend, iedere soort met een eigen werking. Gebruikt worden druppels om de pupil te verwijden, andere druppels voor desinfectie en ontstekingsremming. Daarna krijgt u van de assistente een overjas, muts en overschoenen.

Vorbereiding op de operatiekamer

Eerst neemt u plaats op de operatiestoel. Hierna vindt de laatste controle van belangrijke gegevens plaats, wij noemen dat de time out procedure. Er wordt voor de laatste keer aan u gevraagd naar uw naam, uw geboortedatum en uw adres. Ook vragen wij aan welk oog de geplande staaroperatie zal plaatsvinden. Dit wordt zorgvuldig gecontroleerd met de gegevens die wij over u hebben genoteerd in het medische dossier. Pas als alles klopt wordt definitief besloten om de operatie uit te voeren.

Nu wordt u voorzichtig in een liggende houding gebracht. Het is heel belangrijk dat uw hoofd tijdens de operatie horizontaal en recht ligt. Samen met de operatieassistente wordt een voor u comfortabele houding gevonden. Als het nodig is, wordt uw hoofd met een papieren tape voorzichtig vastgemaakt aan de hoofdsteun om het voor u gemakkelijker te maken in deze houding te blijven liggen. Dan krijgt u de verdovende oogdruppels toegediend. Voor de operatie start wordt uw hoofd steriel afgedekt met een doek. Onder het doek wordt u voorzien van een frisse lucht om eventuele benauwdheid te voorkomen. Het oog wordt vervolgens opnieuw lokaal verdoofd.

De operatie zelf

Bij Oog en Welzijn gebruiken wij de meest betrouwbare operatietechnieken om staar te verwijderen. Vrijwel altijd wordt gekozen voor de techniek van de phaco-emulsificatie. Dit is de beste techniek en betekent letterlijk: verpulveren en opzuigen van de oude lens. Aan de zijkant of aan de bovenkant van het oog wordt een klein sneetje van ongeveer twee millimeter gemaakt. Dit is de toegang voor de minuscule instrumenten waarmee de operatie wordt uitgevoerd. De ooglenzen zit in een omhulsel, het lenskapsel, waarin aan de voorkant een opening wordt gemaakt. De troebele lensinhoud wordt los gespoeld, verpulverd en weggezogen. In het lege en schoongepoetste lenzszakje komt vervolgens een helder opgevouwen kunstlensje. Eenmaal op zijn plek ontvouwt de lens zich direct en zet zich daardoor vast.

De operatie duurt ongeveer vijftien minuten. In deze korte tijd vindt belangrijk teamwerk plaats. Beschouwt u zichzelf als het belangrijkste lid van het operatieteam. Het gaat immers om u. Uw taak is om rustig te blijven liggen. Daarmee maakt u het de andere teamleden mogelijk om snel en efficiënt te handelen. Wanneer u pijn ervaart of als u zich onprettig voelt dan moet u dit zeggen. Als u moet kuchen of hoesten is dat meestal geen probleem. U kunt de operateur waarschuwen door gewoon iets te zeggen.

Tijdens de operatie is er van alles te horen. Meestal een muziekje, verder geluiden van apparatuur. Als de operatie ontspannen verloopt kan het zelfs zijn dat zich een kort gesprek tussen de operateur en een assistent afspeelt. Dat is normaal en draagt bij aan een rustige ontspannen sfeer en een veilig proces.

Door de veerkracht van het weefsel sluit het wondje zich na de operatie spontaan. Een enkele keer is het toch nodig om het wondje met een hechting te sluiten. Die hechting hoeft later meestal niet te worden verwijderd.

Na de operatie wordt uw oog meestal niet afgedekt. Het voordeel daarvan is dat u direct kunt beginnen met de postoperatieve oogmedicatie. Als besloten wordt om het oog tóch af te dekken wordt dit met u besproken. In dat geval kan het verband blijven zitten tot de volgende ochtend. In dat geval mag u na het ontwaken het oogkapje zelf verwijderen en kunt u starten met de oogdruppels.

Na de operatie

Uit voorzorg wordt u aan de arm terug begeleid door de assisterende. Terug in de wachtkamer kunt u meteen even iets eten en drinken. Omdat het zicht volkomen anders is dan normaal mag u geen auto rijden. Denk eraan uw begeleider te laten rijden.

Pijn

Een aantal uren na de operatie werkt de verdoving uit en keert het gevoel van het oog terug. Meestal is het oog na de operatie niet pijnlijk. Een lichte irritatie of zandkorrelgevoel is normaal en geen reden tot ongerustheid.

Mocht het oog toch pijnlijk zijn dan adviseren wij u ons daarover te bellen, liefst vóór 16:30 uur, dan zijn wij nog aanwezig. Als u later op de avond of in de nacht toch klachten houdt en u vertrouwt het niet, dan mag u de dienstdoende oogarts altijd bellen om advies te vragen.

De ochtend na de operatie

De ochtend na de operatie wordt u gebeld door één van onze medewerkers die u een aantal vragen stelt, onder andere hoe het met u gaat en of u beter bent gaan zien. Hoewel dit van persoon tot persoon erg kan variëren is in de meeste gevallen het zicht dan nog niet optimaal. Dit kan komen door een normale reactie van het oog op de operatie waardoor er wat vocht in het hoornvlies zit (de buitenste laag van het oog). Dit trekt meestal naar een paar dagen weg. Ook kan het zicht nog niet optimaal zijn omdat u een brilsterkte nodig heeft. Dit wordt bij de eindcontrole opgemeten. Bij twijfel wordt u geadviseerd om eerder voor controle langs te komen.

Adviezen bij het zelf toedienen van oogdruppels

U heeft van uw apotheek verschillende soorten oogdruppels gekregen. Zodra u thuiskomt, dient u te beginnen met de druppels. Het druppelschema ontvangt u op de dag van operatie in een aparte brief. Hierin wordt ook de juiste manier van toedienen uitgelegd. Wij adviseren u om het druppelen zo gelijkmatig mogelijk over de dag te verdelen en tussen de twee soorten druppels minimaal vijf minuten pauze te nemen.

Gebruikte u voorafgaande aan de operatie al andere oogmedicatie, bijvoorbeeld wegens glaucoom, dan dient u deze medicatie gewoon door te gebruiken.

Bril

Een aantal weken na de operatie wordt tijdens de eindcontrole de maximale gezichtsscherpte opgemeten door de technisch oogheelkundig assistent of optometrist. Dan kan een eventueel briladvies meegegeven worden. Uw eigen opticien of optometrist zal bij aanschaf van de nieuwe bril de meting herhalen. De definitieve brilsterkte wordt na ongeveer zes weken bereikt. Probeer daarom de aanschaf van uw eventuele nieuwe vaste bril tot die tijd uit te stellen.

Wanneer u voor het lezen een leesbril nodig heeft, kunt u natuurlijk een tijdelijke leesbril ook eerder halen.

Herstel

Het oog is gedurende de eerste weken na de operatie kwetsbaarder dan normaal. Wees daarvan bewust en vermijd situaties waarbij uw oog beschadigd kan raken.

De volgende adviezen en instructies zijn bedoeld voor de eerste twee weken na uw staaroperatie.

Leefregels na de staaroperatie

Wat mag wel de eerste twee weken na uw staaroperatie?

- U mag wel op de zijkant van het geopereerde oog slapen;
- U mag normaal uw huishoudelijk- of kantoorwerk doen. Wandelen, rustig fietsen, televisiekijken en lezen is prima;
- Uw ooglidranden dienen voorzichtig en zorgvuldig schoon te worden gehouden. Sluit het oog voordat u de ooglidranden

zorgvuldig en zacht schoonmaakt. Gebruik bij voorkeur een speciaal steriel verpakt reinigingsdoekje voor oogleden, te verkrijgen bij de apotheek. Oefen bij het schoonmaken geen druk uit op het oog zelf;

- Bukken, tillen, niezen en persen is toegestaan, echter niet in extreme mate. Lichte voorwerpen van de grond oprapen is ook geen probleem;
- Douchen en haren wassen kunt u gerust doen. Het is wel belangrijk dat u daarbij uw oog steeds gesloten houdt. Bij het afdrogen niet in het oog wrijven;
- Het dragen van uw oude bril kan geen kwaad, maar vaak komt het voor dat het zicht beter is juist zonder die bril. Probeer u zelf uit wat voor u het prettigste is de eerste dagen na de operatie. Mocht het sterkteverschil u last geven en als u toch graag de bril wil dragen, dan kunt u de opticien vragen het glas van het geopereerde oog voor u uit de bril te verwijderen. Bij de eindcontrole krijgt u zo nodig een nieuw briladvies mee voor de opticien;
- Verkeersdeelname is geen probleem indien u voldoende scherp zicht heeft, hetzij zonder bril of met uw oude bril. Probeer u zelf eerst uit of u een nummerbord op een afstand van 25 meter goed kunt lezen;
- Vliegvluchten zijn niet verboden.

Wat mag niet de eerste twee weken na uw staaroperatie?

- Gebruik geen make-up en druk niet op het oog. Wrijf niet in het oog;
- Vermijd overmatige krachtsinspanningen. Vermijd het tillen van zware lasten;
- Zwemmen is vanwege infectiegevaar de eerste twee weken niet toegestaan;
- Vermijd intensieve sportactiviteiten. Na twee weken zijn alle soorten van sport weer toegestaan. Wees wel langere tijd voorzichtig met contactsporten;
- Betreed geen stallen of ruimten voor intensieve veehouderij. De lucht in dat soort ruimtes bevat een overmaat aan verontreinigingen en bacteriën met daardoor een grote kans op wondinfectie.

Complicaties en bijwerkingen

Wij doen onze uiterste best om de operatie en het herstel optimaal te laten verlopen. Desondanks treedt soms een complicatie op tijdens de operatie of in de herstelperiode. Meestal is een complicatie niet te voorzien. Blijvende complicaties zijn gelukkig zeldzaam en komen gemiddeld in minder dan 1% van de gevallen voor. Na een complicatie kan soms een hersteloperatie noodzakelijk zijn. In het meest ernstige geval kan door een complicatie het zicht blijvend verloren gaan. De kans op verlies van een oog is extreem klein.

De meeste complicaties zijn in de regel goed te behandelen of gaan vanzelf over.

De voornaamste ernstige complicaties zijn: infectie, bloeding in het oog, zwelling van het hoornvlies, zwelling van het netvlies, een sterk verhoogde oogdruk, een loslating van het netvlies of een verergering van een vooraf bestaande aandoening. Een scheur van het lenskapsel waarbij een stukje van de ooglensterechtkomt in het achterste gedeelte van het oog, het zogenoemde glasvocht, kan aanleiding zijn voor een hersteloperatie.

Minder ernstige complicaties die kunnen voorkomen zijn: een vertraagde heling van de incisie, een voorbijgaande bloedingstoring van het oogwit of van het ooglid, een allergie voor de diagnostische en therapeutische medicatie, het waarnemen van vlekjes in het beeld, tijdelijke overgevoeligheid voor licht, milde ontstekingen van het oog, een verhoging van de oogdruk, een vervorming van het hoornvlies (astigmatisme).

Nastaar

Enkele maanden tot vele jaren na de staaroperatie kan het lenskapsel troebel worden door normale uitgroei van cellen op het lenskapsel. Het wordt niet als een complicatie van de staaroperatie beschouwd. Dit verschijnsel heet nastaar. Het zicht wordt hierdoor weer wazig. Met behulp van laserstralen kan deze nastaar door de oogarts eenvoudig verholpen worden. Dit valt onder verzekerde oogzorg en de kosten worden rechtstreeks met uw zorgverzekeraar door ons afgerekend. Uiteraard geldt voor onze behandelingen het wettelijk eigen risico zoals landelijk vastgesteld wordt en vermeld staat in uw verzekeringspolis.

Wanneer u merkt dat uw zicht weer wazig wordt, verzoeken wij u een nieuwe verwijzing bij uw huisarts te halen en daarmee een afspraak bij onze kliniek te plannen.

Oog en Welzijn online

Voor meer specifieke informatie over bijvoorbeeld oogaandoeningen en behandelingen verwijzen wij u naar onze website www.oogenwelzijn.nl

Voor nieuws en actuele ontwikkelingen kunt u ons volgen op Facebook en Twitter via @oogenwelzijn

Heeft u vragen?

Mocht u na het lezen van deze informatie nog vragen hebben, dan kunt u ons een mail sturen, de website raadplegen of bellen naar de dichtstbijzijnde locatie.

Oog en Welzijn
vertrouwde zorg dichtbij

Birdaarderstraatweg 72-J 9101 DC Dokkum
T +31 0519 76 00 88 E vraag@oogenwelzijn.nl | www.oogenwelzijn.nl